# ʿATIQOT

VOLUME 81

ISRAEL ANTIQUITIES AUTHORITY
JERUSALEM 2015

*'Atiqot*
Publications of the Israel Antiquities Authority

Editor-in-Chief: Judith Ben-Michael

Series Editor: Rachel Kudish-Vashdi

English Editors: Smadar Gabrieli
Shoshana Israeli
Nava Panitz-Cohen
Dafnah Strauss

Hebrew Editors: Shoshana Israeli
Rachel Kudish-Vashdi
Itzhaq Shai

Editorial Coordinators: Inbal Bezalel-Pisetzky
Aviva Schwarzfeld

Cover Illustrations
English: Lead Amulet with a Greek Inscription, Byzantine Period, from Yavne-Yam (North)
(Photography: Clara Amit)
Hebrew: A Clay Zoomorphic Figurine, Iron Age, from Khirbat Umm el-Baqr
(Drawing: Irina Lidsky-Reznikov)

Typesetting: Ira Perova, Hagar Maimon and Ann Abuhav
Layout and Production: Ira Perova
Preparation of Illustrations: Natalia Zak, Irina Berin and Elizabeth Belashov

Plates and Printing: Art Plus Ltd., Jerusalem

© 2015, the israel antiquities authority
POB 586, Jerusalem 91004
ISBN 978–965–406–507–8
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il
www.atiqot.org.il

CONTENTS


| | | |
|---|---|---|
| An Iron Age Cemetery and Other Remains at Yavne<br>The Coins, by Danny Sion | Raz Kletter and Yossi Nagar | 1* |
| Glass Vessels from Yavne | Yael Gorin-Rosen | 35* |
| Shells from the Excavation of Yavne-Yam (North) | Henk K. Mienis | 39* |
| Safed (Ẓefat), Jerusalem Street: Crusader-Period Remains in the Vicinity of the Castle | Hervé Barbé | 45* |
| Glass Vessels from Jerusalem Street, Safed (Ẓefat) | Yael Gorin-Rosen | 85* |
| The Coins from Jerusalem Street, Safed (Ẓefat) | Robert Kool | 91* |
| Butchers' Waste: Zooarchaeological Analysis of a Crusader/ Ayyubid Bone Deposit from Jerusalem Street, Safed (Ẓefat) | Guy Bar-Oz and Noa Raban-Gerstel | 99* |
| *Summaries of the Hebrew Section* | | |
| Yavne-Yam (North): An Agricultural Area and Cemeteries from the Middle and Late Bronze Ages, and the Persian, Hellenistic, Roman and Byzantine Periods *(with contributions by Eriola Jakoel and Limor Talmi)* | Moshe Ajami and Uzi ʻAd | 113* |
| The Pottery and Stone Vessels from Yavne-Yam (North) | Eriola Jakoel | 116* |
| The Coins from Yavne-Yam (North) | Donald T. Ariel | 117* |
| A Roman-Period Fishing Station at Yavne-Yam (North) | Jacob Sharvit and Dror Planer | 118* |
| Yavne-Yam (North): Geomorphology and Environment | Oren Ackermann | 120* |
| An Iron Age Site at Khirbat Umm el-Baqr (Naḥal Adorayim) *(with contributions by Emil Aladjem)* | Pirhiya Nahshoni and Svetlana Talis | 122* |
| Excavations along the High Level Aqueduct of Caesarea Maritima | Yosef Porath and Uzi ʻAd | 124* |
| *The Hebrew Section* | | 1–149 |

## Abbreviations

| | |
|---|---|
| *AAS* | *Les annales archéologiques de la Syrie 1951–1965* |
| AASOR | Annual of the American Schools of Oriental Research |
| *AIHV* | *Association internationale pour l'histoire du verre* |
| *ANSMN* | *American Numismatic Society Museum Notes* |
| *'Atiqot* (*ES*) | *'Atiqot* (*English Series*) |
| *'Atiqot* (*HS*) | *'Atiqot* (*Hebrew Series*) |
| *BA* | *Biblical Archaeologist* |
| *BAAL* | *Bulletin d'archéologie et d'architecture libanaises* |
| *BAR* | *British Archaeological Reports* |
| BAR Int. S. | British Archaeological Reports (International Series) |
| *BASOR* | *Bulletin of the American Schools of Oriental Research* |
| *BSAJ* | *British School of Archaeology in Jerusalem* |
| *ESI* | *Excavations and Surveys in Israel* |
| *HA* | *Ḥadashot Arkheologiyot* |
| *HA–ESI* | *Ḥadashot Arkheologiyot—Excavations and Surveys in Israel* (from 1999) |
| HUCA | Hebrew Union College Annual |
| IAA Reports | Israel Antiquities Authority Reports |
| *IEJ* | *Israel Exploration Journal* |
| *IJNA* | *International Journal of Nautical Archaeology* |
| *INJ* | *Israel Numismatic Journal* |
| *JGS* | *Journal of Glass Studies* |
| *JRA* | *Journal of Roman Archaeology* |
| *JSOT* | *Journal for the Study of the Old Testament* |
| *LA* | *Liber Annuus* |
| *NEA* | *Near Eastern Archaeology* |
| *NEAEHL* 5 | E. Stern ed. *The New Encyclopedia of Archaeological Excavations in the Holy Land* 5: *Supplementary Volume*. Jerusalem 2008 |
| OBO.SA | Orbis Biblicus et Orientalis Series Archaeologica |
| *OJA* | *Oxford Journal of Archaeology* |
| *PEFQSt* | *Palestine Exploration Fund Quarterly Statement* |
| *PEQ* | *Palestine Exploration Quarterly* |
| *QDAP* | *Quarterly of the Department of Antiquities in Palestine* |
| SAOC | Studies in Ancient Oriental Civilization |
| SBF | Studium Biblicum Franciscanum |
| *ZDPV* | *Zeitschrift des deutschen Palästina-Vereins* |

# עתיקות

כרך 81

רשות העתיקות
ירושלים התשע"ה

עתיקות
פרסומי רשות העתיקות

עורכת ראשית: יהודית בן־מיכאל

עורכת הסדרה: רחל קודיש־ושדי

עריכה עברית: שושנה ישראלי
רחל קודיש־ושדי
יצחק שי

עריכה אנגלית: סמדר גבריאלי
שושנה ישראלי
נאוה פאניץ־כהן
דפנה שטראוס

רכזות מערכת: ענבל בצלאל־פיסצקי
אביבה שוורצפלד

איורי עטיפה
עברית: ראש צלמית של פר מטין (תקופת הברזל) מח׳ירבת אום אל־בקר (ציור: אירנה לידסקי־רזניקוב)
אנגלית: קמע עופרת שעליו כתובת ביוונית (התקופה הביזנטית) מהחפירה ביבנה־ים (צפון) (צילום: קלרה עמית)

סדר: אירה פרובה, הגר מימון ואן אבוהב
עיצוב והבאה לדפוס: אירה פרובה
הכנת איורים לדפוס: נטליה זק, אירינה ברין ואליזבט בלשוב

לוחות ודפוס: ארט פלוס בע״מ, ירושלים

© כל הזכויות שמורות לרשות העתיקות
ת״ד 586, ירושלים 91004
ISBN 978–965–406–507–8
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il
www.atiqot.org.il

## תוכן העניינים


| | | |
|---|---|---|
| שטח חקלאי ובתי קברות ביבנה־ים (צפון) בתקופות הברונזה התיכונה והמאוחרת, הפרסית, ההלניסטית, הרומית והביזנטית<br>קמע שעליו כתובת ביוונית, מאת אריולה יקואל<br>הקברים, מאת לימור תלמי | משה ע׳מי ועוזי עד | 1 |
| כלי החרס והאבן מיבנה־ים (צפון) | אריולה יקואל | 31 |
| המטבעות מיבנה־ים (צפון) | דונלד צבי אריאל | 43 |
| תחנת דייגים מהתקופה הרומית ביבנה־ים (צפון) | יעקב שרביט ודרור פלנר | 49 |
| יבנה־ים (צפון): גאומורפולוגיה וסביבה | אורן אקרמן | 59 |
| אתר מתקופת הברזל בח׳ירבת אום אל־בקר (נחל אדוריים)<br>כלי הצור, מאת אמיל אלג׳ם<br>כלי האבן, מאת אמיל אלג׳ם | פרחיה נחשוני וסבטלנה טליס | 69 |
| חפירות הצלה לאורך האמה הגבוהה לקיסריה | יוסף פורת ועוזי עד | 107 |


## החלק האנגלי


| | | |
|---|---|---|
| בית קברות מתקופת הברזל ושרידים אחרים ביבנה<br>המטבעות, מאת דני שיאון | רז קלטר ויוסי נגר | *1 |
| כלי הזכוכית מיבנה | יעל גורין־רוזן | *35 |
| הרכיכות מהחפירה ביבנה־ים (צפון) | הנק ק׳ מייניס | *39 |
| צפת, רחוב ירושלים: ממצאים מהתקופה הצלבנית סמוך למצודת צפת | חיים ברבה | *45 |
| כלי הזכוכית מהחפירה ברחוב ירושלים, צפת | יעל גורין־רוזן | *85 |
| המטבעות מהחפירה ברחוב ירושלים, צפת | רוברט קול | *91 |
| פסולת הקצב: ניתוח ארכיאוזואולוגי של מצבור עצמות בעלי החיים מהתקופה הצלבנית/האיובית ברחוב ירושלים, צפת | גיא בר עוז ונעה רבן־גרשטל | *99 |